

Justering af NTM

Elina Paakala (Faba), Anders Fogh (VFL) og Emma Carlén (Våxa Sverige)

Kvægbrugere fra Nordisk Avlsværdivurderings (NAV) ejer organisationer havde i januar en workshop i København. På workshoppen blev vedtaget ændringer i vægtene på delegenskaberne i NTM. Ændringerne er indført i maj 2013. Ændringerne er foretaget for røde racer (RDC), Holstein og Jersey. Sidst der blev ændret i NTM var i februar 2012.

De nuværende vægte i NTM er vist i tabel 1. Fremgangen med det nuværende NTM kan ses i tabel 2. Tallene i tabel 2 viser, hvor mange procent af den maksimalt mulige avlsmæssige fremgang der opnås for hver enkelt egenskab med den nuværende vægtning. F.eks. får Holstein 68 % af den maksimalt mulige fremgang for holdbarhed med det nuværende NTM.

Ud over ændringerne i NTM har Holstein også ændret vægtningen internt i Y-indekset.

Små ændringer i malketid og holdbarhed for RDC

For RDC blev vægten på malketid hævet fra 0,09 til 0,10 og vægten på holdbarhed blev reduceret fra 0,08 til 0,07.

Malketid er blevet en mere vigtig egenskab i takt med, at flere besætninger får malkeroboter. Derfor har repræsentanter for den røde race ønsket at øge vægten på malketid i NTM. Den nuværende ændring er lille, og det har derfor meget lille effekt på tyrens rangering efter NTM. Vægten af malketid er også øget i februar 2012.

Vægten på holdbarhed er beskeden for RDC. Det er fordi holdbarhed er meget påvirket af egenskaber som sundhed, frugtbarhed, ydelse og eksteriør, som alle indgår i NTM. Værdien af en øget holdbarhed er derfor direkte lagt på disse egenskaber. Det er også årsagen til, at fremgangen for holdbarhed, ved at avle efter NTM, er meget høj (se tabel 2). Ændringen i vægten på holdbarhed i NTM har kun en mindre effekt på tyrens rangering.

Overordnet har de nævnte ændringer i vægtene i NTM kun mindre effekt på den genetiske fremgang for RDC.

Flere ændringer for Jersey

For Jersey er vægten på ydelse, frugtbarhed, yversundhed, yvereksteriør og holdbarhed ændret i NTM. Vægtene er forøget på ydelse (0,82 til 0,87), og yver (0,20 til 0,26), mens de er reduceret for frugtbarhed (0,26 til 0,20), yversundhed (0,49 til 0,44) og holdbarhed (0,12 til 0,08).

Ændringerne har nogen indflydelse på den avlsmæssige fremgang for Jersey. Tendensen er, at Jersey får mere fremgang for ydelse og mindre for frugtbarhed og holdbarhed. For de øvrige egenskaber i NTM er fremgangen uændret.

Mere vægt på yver og ændringer i Y-indeks for Holstein og DRH

Ydelsen hos Holstein kører er steget markant gennem flere år. Højere mælkeproduktion presser koen og kræver stærke og funktionelle yvere. Derfor er vægten på yver øget. Vægten er hævet fra 0,18 til 0,25, hvilket øger avlsfremgangen. Ændringen har kun en marginal effekt på avlsfremgang for andre egenskaber i NTM.

Internt i Y-indekset er vægten på mælk, fedt og protein ændret fra -1:1:4 til -1:2:4. Det betyder, at vægten på fedt er forøget, mens den er reduceret på protein. Ændringen har kun en lille effekt på tyrenes rangering. Ændringen er foretaget således, at der er større sammenhæng mellem avlsfremgangen og afregningen for mælk - specielt i Danmark og Sverige.

Tabel 1. Aktuelle vægte i NTM for alle racer. Ændrede vægte i maj 2013 er markeret med fed

Egenskab	Holstein/ DRH	RDC	Jersey
Ydelse*	0,75/0,68	0,92/0,84	0,87/0,78
Vækst	0,06	0,00	0,00
Frugtbarhed	0,31	0,26	0,20
Fødsel	0,15	0,14	0,06
Kælvning	0,17	0,12	0,06
Yversundhed	0,35	0,32	0,44
Øvrige sygdomme	0,11	0,12	0,04
Krop	0,00	0,00	0,00
Lemmer	0,12	0,09	0,04
Yver	0,25	0,32	0,26
Malketid	0,08	0,10	0,10
Temperament	0,03	0,03	0,03
Holdbarhed	0,11	0,07	0,08
Klovsundhed	0,08	0,05	0,05

*Vægtfaktorer for tyre/vægtfaktorer for køer med egen ydelse

Tabel 2. Sammenhæng mellem NTM og delegenskaber i NTM for alle racer – baseret på tidligere og nuværende vægte

Trait	Holstein/ DRH		RDC		Jersey	
	Nuværende NTM	Tidligere NTM	Nuværende NTM	Tidligere NTM	Nuværende NTM	Tidligere NTM
Ydelse	0,61	0,59	0,66	0,65	0,56	0,62
Vækst	0,10	0,09	0,02	0,01	-0,07	-0,10
Frugtbarhed	0,44	0,44	0,20	0,20	0,51	0,45
Fødsel	0,32	0,31	0,22	0,21	0,17	0,14
Kælvning	0,25	0,25	0,14	0,15	0,20	0,20
Yversundhed	0,48	0,49	0,40	0,40	0,50	0,47
Øvrige sygdomme	0,47	0,47	0,28	0,27	0,24	0,21
Krop	-0,03	-0,03	-0,01	0,00	0,05	0,08
Lemmer	0,24	0,24	0,16	0,17	0,25	0,22
Yver	0,19	0,25	0,28	0,29	0,15	0,16
Malketid	0,03	0,03	0,18	0,18	0,04	0,02
Temperament	0,00	0,00	0,14	0,13	0,02	0,00
Holdbarhed	0,68	0,68	0,57	0,56	0,53	0,49

Klovsundhed	0,33	0,33	0,04	0,04	0,20	0,18
-------------	------	------	------	------	------	------